

Sanna Aaltonen
VTT, dosentti, erikoistutkija

Nuorten ja ammattilaisten kohtaaminen tutkimuksen valossa

Nuorten hyvinvointi Helsingissä –seminaari
13.6.2016

Nuorisotutkimuksen näkökulma

Nuorten näkökulman esiintuominen

- Iän, sukupuolen, etnisyyden, yhteiskuntaluokan merkitykset
- "Positiivisuusimperatiivin" välttäminen (Sukarieh & Tannock, ref. Côté 2015)

Kriittisyys yleistävää ja leimaavaa syrjäytymiskeskustelua kohtaan

- Nuorten väliset erot, muuttuvat tilanteet

Sosiaalipoliittisen tutkimuksen täydentäminen

- Kritiikki: pirstaleiset palvelut (Määttä & Keskitalo 2014), "velvoittavuusviidakko" (Palola et. al 2012)
- Tärkeää tutkia miten hyvinvointipalvelut pitävät nuoria osallisina yhteiskunnassa, miten tarjoavat mielekkäitä reittejä valtavirtaan, ottavat huomioon nuorten kokemuksellisen asiantuntemuksen

Kun ne ei oo mitään postipaketteja, että vaikka me rakennettais minkälaiset systeemit jos nimenomaan me ei sit kuulla, mitä ne nuoret oikeesti haluaa, niin tavallaan mitä se hyödyttää rakentaa näitä rakenteita. (Työntekijä)

Onnistuneen kohtaamisen aineksia

- Aika ja luottamus – aika niukka resurssi, luottamuksen rakentaminen edellyttää aikaa
- Kunnioittaminen ja kuunteleminen – ammattilainen voi olla nuoren elämässä tärkeä ja harvinainen aikuiskontakti
- Lokerointien välttäminen - nuori on aina muutakin kuin ”työtön” tai ”narkomaani”
- Mahdollisuus muuttaa mielensä – lupa poiketa suoraviivaisesta ”ihannesiirtymästä”
- Mahdollisuus esittää toiveita ja antaa palautetta - myös huonoista palvelukokemuksista voitava puhua
- Mielekkyys tärkeämpää kuin ”säilytyspaikan” löytäminen
- Nuoren tarvehierarkian huomioonottaminen – hyvinvointi kuntoon ennen aktivointia

Kohtaamisten sokeita ja kipeitä pisteitä

- Peter Pan, Leena ja Kadonneet Pojat (Berg & Aaltonen)

Perinteiset käsitykset sukupuolesta ohjaavat ammattilaisia näkemään asiakkaat ja näiden tarpeet tietyllä tavalla

- “Hukassa” (Myrskylä 2012) - sukupuolineutraalius
- “Syrjäytyminen on erityisesti nuorten miesten ongelma – kaksi kolmasosaa syrjäytyneistä nuorista on miehiä” (Myrskylä 2012), koulun huoli pojista (esim. Lahelma 2014)
- Keskiössä poikien tarpeet ja vaikeudet – ratkaisuna naisammattilaisten ja tyttöystävien hoiva

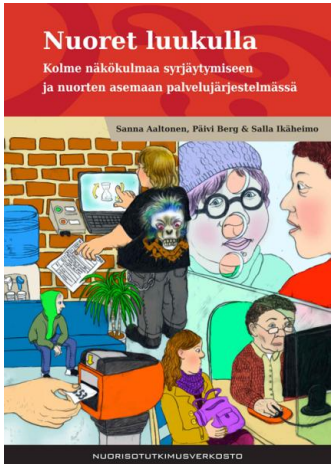
Kohtaamisten sokeita ja kipeitä pisteitä

- Meteli, kohina ja hiljaisuus (Aaltonen, Hästbacka & Kivijärvi)

Nuorten kokemusten kuuleminen ja huomioonottaminen voi olla vaikeaa, koska se tuntuu ammattilaisen näkökulmasta

- Meteliltä
 - haastaa viranomaiskielen, voimakasta, karkeaa, loukkaavaa
 - voi toimia puhujaansa vastaan ja haitata asioiden selvittämistä entisestään.
- Kohinalta
 - ei sovi viranomaiskieleeseen, vaikeatulkintaisempaa, jää kuulematta päälle- tai ohipuhumisen tai poiskatsomisen takia
- Hiljaisuudelta
 - hiljaa olemista, poissaoloa ja näkymättömyyttä

Lisätietoja

Nuoret luukulla –tutkimus

- <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/julkaisuja/nuoretluukulla.pdf>
- Tutkimuksesta tiiviisti <http://www.julkari.fi/handle/10024/125695>
- Näkökulma –paperi *Nuorten ohjaus vaatii herkkyyttä sekä nuorten elämäntilanteille että yhteiskunnan reunaehdoille*
http://www.nuorisotutkimusseura.fi/sites/default/files/verkkojulkaisu/Nakokulma04_Nuoret_luukulla.pdf
- Englanninkielinen käännös
<http://www.nordicwelfare.org/Publications/Inspirationshefter/Relationshop-between-young-people-and-welfare-services/>
- Berg, Päivi & Aaltonen, Sanna (2016) Wendy, Peter and the Lost Boys—The Gendered Discourses of Welfare Service Practitioners and Their Young Clients. *Young*. Published online before print June 6, 2016
<http://you.sagepub.com/content/early/2016/06/02/1103308816640699.abstract>

Nuoret palveluissa –kirja

- Toim. Sanna Aaltonen ja Antti Kivijärvi, ilmestyy 2017

Aaltonen

Kiitos!